

Bulgakov kávéház - Népzenei koncertek és transzközép írók Erdélyben (Magyar Nemzet Online, 2003. július 26.)

Népzenei koncertek és transzközép írók Erdélyben

Haklik Norbert

Több ezer táborlakó mellett a sűrű csíki fellegek is a tusnádi Olt-szorosba húzódtak a XIV. Bálványosi Szabadegyetem és Diáktábor ötödik napján. Csütörtökön jó néhány kulturális rendezvényt elmosott az eső. Pedig ezúttal minden korábbinál bővebb programkínálat várta az érdeklődőket Tusnádfürdőn. Délután a színházteremben a Duna Műhely filmjeiből láthatott válogatást a közönség. Durst György producer, a műhely vezetője a filmvetítés előtt elmondta: 1996-ban néhányan úgy gondolták, szervezett módon is érdemes lenne egységbe fogni a Duna Televízió köré csoportosuló filmes fiatalokat. Az ötlet eredményeképpen jött létre a Duna Televíziótól azóta függetlenedett műhely, amelynek produkciói között dokumentumfilmek éppúgy szerepelnek, mint kisjátékfilmek vagy kísérleti alkotások. Az alkotóműhely Tusnádfürdőn bemutatott filmjei közül többen – például a híres Arany-balladát újrafogalmazó Tetemrehívásban – kolozsvári színészek szerepeltek. Mégsem a rövidfilmvetítés volt a nap egyetlen mozija: a délutáni filmklubban A férfi, aki szerette a nőket című Francois Truffaut-filmet, majd később Takesi Kitano Tűzvirágok című alkotását vetítették.

A nap irodalmi programja még azok körében is nagy sikert aratott, akik az eső elől menekülvén tértek be az Erdélyi Magyar Írók Ligája és a Bulgakov kávéház közös sátrába, ugyanis ezúttal a meghirdetésének tízedik évfordulóját ünneplő transzközép nevű erdélyi irodalmi irányzat képviselői, a több műfajban is jeleskedő, József Attila-díjas Orbán János Dénes, a lapunkban is publikáló György Attila prózaíró, valamint Farkas Wellmann Endre és Sántha Attila költőkkel találkozhatott a közönség. Az irodalmi esten elhangzottak szerint a transzközép létrehívói olyan, a művészi értéket és az olvasóközpontúságot egy szinten kezelő irodalom megteremtésének igényével álltak elő a kilencvenes évek elején, amely a transzszilvanizmustól, valamint a nagyközönség helyett az irodalomtudományos elméleteket kiszolgáló posztmodern szövegirodalomtól egyaránt távolságot tart. A csoport írói – akik az erdélyi magyar nyelv adta lehetőségeket is maximálisan kihasználják – azóta az anyaországban is ismertté váltak. Az esten szereplő szerzők kifejtették: jelentkezésük óta az irodalmi életbe bekapcsolódni vágyó ifjú erdélyi literátorok sem érzik szükségét annak, hogy feltétlenül Budapestre költözzenek. A transzközépet meghirdető irodalmárok ellenében gyakorta hangoztatott nemzetietlenség vádját cáfolandó György Attila elmondta: komoly dolgokról, akár nemzeti sorskérdésekről is lehetséges írni szórakoztatóan, akár a groteszk és a humor eszköztárát sem mellőzve.

A nap színházi programján a nagy tehetségű marosvásárhelyi színész-rendező, Gaál Gyula Viszockij című monodrámája szerepelt. A neves orosz költő művei alapján íródott darabot a cudar idő ellenére is telt ház fogadta. Csütörtökön a Kultúrák közötti átmenet a néptánc és népzene tükrében cím előadás köré szerveződött a zenei program. Az esti koncerten elsőként az Öves zenekar, valamint a pusztinai népdalénekes, Nyisztor Ilona lépett színpadra. Utánuk a nemrég alakult Fonó zenekar muzsikált, majd a csaknem két évtizedes múltú, az autentikus magyar népzene, valamint a dzsessz és a rock eszköztárát ötvöző Makám együttes koncertezett Lovász Irén énekesnővel. A csütörtöki kulturális program záróprodukciójaként a népszerű csíkszeredai rock zenekar, a Role muzsikált, a mikrofonnál a székely Janis Joplinként számon tartott, páratlan hangú Bodor Emesével. Mindeközben félszáz táborlakó tiltakozott a tábor szervezőinél Lovasi András koncert közben tett kijelentései miatt. A Kispál és a borz frontembere ugyanis fellépése során a trianoni békeszerződés áldozatául eső magyar közösségekről, valamint a határon túli magyarság támogatásáról engedett meg magának gunyoros megjegyzéseket. Ezt jó néhány táborlakó felháborítónak találta.

